

Plattform

for korpsbasert
sosialt arbeid

Forord

For Frelsesarmeen er det et viktig mål at alle våre korps skal ha et integrert og helhetlig arbeid. Integrerte tjenester handler om å se både det sosiale og det evangeliske arbeidet som en helhet, og at dette arbeidet svarer til de behovene som finnes i lokalsamfunnet.

Det korpsbaserte sosiale arbeidet står i en historisk og teologisk tradisjon, og det som presenteres i denne plattformen bygger på erfaringer og kompetanse fra hele den tiden Frelsesarmeen har vært virksom. Plattformen er et grunnlagsdokument som definerer et felles ståsted for arbeidet. Målet er at dokumentet skal være samlende, bevisstgjørende og praktisk for dem som står i et slikt arbeid, og for utviklingen av det integrerte og helhetlige arbeidet i territoriet.

Plattformen er godkjent i lederråd den 6. desember 2016.

Innhold

- 4 Innledning: Et felles ståsted
- 6 Gjestfrie – modige – praktiske
- 8 Teologisk bakgrunn og perspektiv
- 10 Helhetlig tjeneste for hele mennesket
- 12 Den andre, meg selv og min neste
- 14 Tro og tjeneste
- 16 Gjestfrihet: Invitasjon til fellesskap
- 18 Trosbasert tilrettelegging
- 20 TBT: Trinn og verktøy
- 28 «Se – bedømme – handle»
- 31 I praksis: Eksempler og ideer
- 32 Etterord
- 33 Kilder og litteratur

Et felles ståsted

Arbeidet med denne plattformen startet i 2015 på nettverksamlingen for dem som arbeider med omsorgs- og velferdsarbeid i Frelsesarmeen.

Dette heftet skal være en plattform for og en innføring i de grunnverdiene, prinsippene og prioriteringene som vi ønsker skal prege Frelsesarmeens sosiale arbeid på korps. Plattformen er en grunnmur å bygge videre på, et utgangspunkt for ideer og kreativitet. Den skal fungere som et felles ståsted og grunnlag for en helhetlig tenkning i korpsets arbeid.

Arbeidet bygger på Frelsesarmeens internasjonale erklæring:

“

Frelsesarmeen er en internasjonal evangelisk bevegelse og en del av den universelle kristne kirke.

Budskapet bygger på Bibelen. Tjenesten er motivert av kjærligheten til Gud.

Oppgaven er å forkynne Jesu Kristi evangelium og i hans navn møte menneskelige behov uten diskriminering.

Frelsesarmeens troslære og dokumentet «Verdier» er viktige og

styrende for hvordan Frelsesarmeen driver sitt arbeid i Norge, på Island og Færøyene.

Frelsesarmeen står i en tydelig diakonal tradisjon i sitt sosiale engasjement og har gjennom hele sin historie hatt en sosial profil. Dette har gitt gode bidrag til utviklingen av sosialt arbeid i Norge og i andre land hvor Frelsesarmeen arbeider.

«Suppe, såpe, frelse» har fulgt det sosiale arbeidet fra Frelsesarmeens begynnelse, og sammen med uttrykket «Omsorg for hele mennesket» setter det fokus på menneskets ulike dimensjoner og behov. Dessuten sammenfatter uttrykkene den holistiske

(helhetlige) tilnærmingen som preger dette arbeidet.

Vi er kjent med begrepet «diakoni» fra en rik luthersk teologisk tradisjon. Diakoni og Frelsesarmeens egen teologi og tradisjoner danner grunnlaget for vårt faglige syn på kristent sosialt arbeid.

I denne plattformen bruker vi uttrykket «korpsbasert sosialt arbeid» når vi snakker om det karakteristiske og mangfoldige sosiale arbeidet som drives lokalt i våre korps. Vi har valgt å la plattformen preges av språk og definisjoner fra Frelsesarmeens tradisjoner og internasjonale språkdrakt. Derfor bruker vi «korpsbasert sosialt arbeid» fremfor «diakoni», og «korps» fremfor «menighet».

Gjestfrie – modige – praktiske

Hva kjennetegner Frelsesarmeens korpsbaserte sosiale arbeid? Denne plattformen bygger på følgende definisjon med tre kjennetegn for arbeidet:

“

Frelsesarmeens korpsbaserte sosiale arbeid skal kjennetegnes av praktiserende gudstro, reflektere Jesu sinnelag og skape likeverdige og mangfoldige fellesskap.

Denne definisjonen skal synes og merkes hos oss i aktiviteter og tiltak og skal preges av at de er gjestfrie, modige og praktiske.

Gjestfrie

Luk 14,12–14, Rom 12, 1 Joh 4,7

For Frelsesarmeen handler gjestfrihet om et inkluderende og raust fellesskap hvor man opplever å bli sett og tatt vare på, og hvor alles stemme og deltakelse er viktig. Vi ønsker at våre fellesskap skal være gjestfrie i bibelsk forstand, det vil si at det skal være plass til alle, inkludert den fremmede og de som strever med å finne sin plass i samfunnet. Korpssets møteplasser skal være preget av varme og nestekjærlighet, med rom for å gi og ta imot. En person som en dag kommer som gjest, kan en annen dag være vertskap. Vi ønsker å formidle håp og omsorg som peker på Gud og hans kjærlighet til alle mennesker.

tr
relasjo
atmosf
nærhet verdifull
respekt
forvandling inkluderende
forvandling tilhørighet
frelse atmos
suppe forsoning verdi
nærhet forvandli
trivsel tilgjengeligh
gjestfrie verdi
omsorg empowermen
tro nærhet tilhørighet frelse
hjelp til selvhjelp ti
fellesskap nærhet
relevant tro
innovasjon oms
trygghet op
forvande
ti

Teologisk bakgrunn og perspektiv

Vi tror at alle mennesker er skapt av Gud, og at Gud elsker menneskene og den verden han har skapt (Joh 3,16-17). Det sentrale i den teologiske begrunnelsen for Frelsesarmeens sosiale engasjement, er menneskets gudgitte verdi og troen på at det finnes frelse, vekstmuligheter og fremtidshåp for alle mennesker og for den verden vi lever i.

Fundamentet

I Frelsesarmeens historie, identitet og praksis ligger det en klar forpliktelse til sosialt engasjement og praktisk handling. Grunnlaget for Frelsesarmeens teologi om sosialt arbeid har sitt utgangspunkt i troen på en Gud som vil forvandling, nyskapelse og frelse for menneskene og for hele skaperverket. Teologien strekker seg ut over det individuelle og personlige, og den bygger på at vi tror at frelse og helliggjørelse er virkelig og mulig for det enkelte mennesket og for hele den verden vi lever i. Frelse og hellighet

er til sammen en total og frigjørende berøring av alle sider ved livet. Det er helbredelse og helhet for mennesker, relasjoner og samfunn.

Konsekvensen

Vi finner den teologiske begrunnelsen for Frelsesarmeens sosiale arbeid i Guds uendelige kjærlighet til alt han har skapt, og i mennesker og fellesskap som preges av Guds nåde og godhet. Vi tror at Gud har gitt alle mennesker et ansvar og et kall til tjeneste og omsorg for vår neste, spesielt når fattigdom, marginalisering, sykdom og lidelse rammer. Vi vet likevel at sosiale posisjoner og situasjoner skifter, og at den som er syk, undertrykt og fattig i en fase i livet, i en annen livsfase kan være den som gir omsorg, kjærlighet og hjelp.

Fordi alle mennesker er skapt i Guds bilde, er vi likeverdige i forholdet til Gud og til hverandre. Derfor er mennesker både avhengige av og ansvarlige overfor hverandre. All god gjerning, kjærlighet og omsorg som mennesker møtes med,

er en del av Guds gode skapelse, uansett om omsorgen kalles kristen eller ikke.

Dessuten tror vi at den enkelte kristnes helliggjorte liv og det kristne fellesskapet er tegn på Guds nåde i verden, og at Guds godhet og kjærlighet formidles til verden gjennom dem. Dette perspektivet skal være tydelig i vårt sosiale engasjement og arbeid.

Bibelske prioriteringer

Bibelen viser oss at Gud har spesiell omsorg for de fattige, marginaliserte og undertrykte (Matt 25; Jes 58). Når vi aksepterer det, betyr det at våre

prioriteringer og vårt arbeid må styres etter dette. Vi mener at kristen sosial omsorgsutøvelse begrunnes klart i Det nye testamentet i:

- Jesu sosialkritikk (eks. Matt 23,23 og Mark 12,40)
- konkrete historier, for eksempel fortellingene om den barmhjertige samaritan og Jesus som vasker disiplenes føtter (Luk 10,25–37 og Joh 13,1–17). Der kan vi se den tydelige sammenhengen mellom det kristne fellesskapet og praktisk sosial handling (eks. 1 Kor 11,20; Jak 1,26; Rom 12,13; Gal 2,10).

Helhetlig tjeneste for hele mennesket

«Suppe, såpe, frelse» og «Omsorg for hele mennesket» understreker at for Frelsesarmeen handler sosialt arbeid om en helhetlig og integrert tjeneste.

Evangelisk arbeid kan beskrives som forkynnelse av Guds ord til mennesker i for eksempel gudstjenester, andakter, bibelstudier og sjelsorg. Den praktiske hjelpen som gis til besøkende og gjester til korpset, blant annet i form av mat og klær, sosiale tiltak, råd- og veiledningstjeneste, blir ofte forklart som det sosiale arbeidet. Integrert tjeneste handler om å se det sosiale og det evangeliske arbeidet som en helhet, og at aktivitetene og tilbudene våre preges av begge.

Alt vi gjør skal gjennomføres av en slik helhetlig (holistisk) tilnærming, der frelse er en total forvandling som berører det fysiske, psykiske, sosiale og åndelige hos alle mennesker. I arbeidet med sårbare mennesker er det særlig viktig å ha dette holistiske perspektivet.

Derfor kan ikke Frelsesarmeens arbeid lokalt begrense det sosiale engasjementet til bare å møte fysiske behov. Det sosiale og det evangeliske er sider av en helhet og skal integreres i hele tjenesten. Det betyr at vi i alle våre planer, strategier, aktiviteter og fellesskap, må tenke aktivt på hvordan vi møter mennesker på en helhetlig måte.

**Holistisk tjeneste
betyr at våre tiltak bygger
på kompetanse og ressurser
for å møte menneskers fysiske,
psykiske, sosiale og
åndelige behov.**

Myndiggjøring

Vi vil gi den enkelte mulighet til økt kontroll over eget liv og livsbetingelser.

Myndiggjøring (empowerment) har som mål å øke menneskets individuelle og kollektive makt gjennom selv å ta økt kontroll over egen livssituasjon. Både styrking av individet og endring av omgivelser er viktige elementer.

Ved bruk av empowerment ønsker vi å hjelpe mennesker med å få handlekraft og beslutningsmakt i eget liv. Da reduseres konsekvensene av personlige og ytre hindringer, og man øker individets kapasitet, selvtillit og mulighet til kontroll over eget liv.

Vi skal ikke skille mellom «oss» og «dem», men løfte blikket fra oss selv og på den måten møte den andres blick. I møte med hverandre oppstår det en relasjon og et ansvar, og i relasjonen ligger det en forpliktelse. En god relasjon handler om respekt

og å ta den andre på alvor. En konsekvens av dette er et bevisst fokus på den andres ressurser, blant annet ved å gi den enkelte mulighet for medvirkning, slik at alle kan være aktive deltakere og ikke passive mottakere.

Begrepet «de andre» («Others») er viktig nettopp fordi det kun oppstår i relasjon mellom mennesker – og vi er skapt til relasjoner (jf. 1. Mosebok 2,18). «Others» ble tidlig et begrep i Frelsesarmeen, og slik har det fortsatt for Frelsesarmeen igjennom årene: vårt fokus, årsak og hensikt er våre medmennesker.

Jesu møte med mennesker er radikalt. Det er Guds barmhjertighet som åpenbares i Jesu tjeneste for mennesker i nød. Han viser omsorg for dem som blir sett ned på, de undertrykte, svake og utstøtte, og han løfter dem opp. Vi er på lignende måte kalt til å synliggjøre Guds nærvær og reflektere Jesu sinnelag.

Myndiggjøring

(empowerment) har

som mål å øke menneskets individuelle og kollektive makt gjennom selv å ta økt kontroll over egen livssituasjon. Både styrking av individet og endring av omgivelser er viktige elementer.

Tro og tjeneste

Kristent sosialt arbeid eller diakoni knytter kristentro, tjeneste og nestekjærlighet sammen, og finner sted når vitnesbyrdet om Jesus – med eller uten ord – uttrykker seg i praktisk omsorg.

Tjenesten er ett av den kristne menighets kjennetegn. Den viser seg som omsorg i konkrete handlinger; å gi den sultne noe å spise og den tørste noe å drikke, å ta seg av fremmede, gi klær til den nakne, hjelpe den syke og se til dem som er i fengsel. Jesu liv og gjerning og troen på den treenige Gud er forbilde for denne tjenesten. Troen og tjenesten hører sammen og uttrykkes i handlinger.

Tjenesten blir tydelig i William Booths ord om å kjempe:

“ *Så lenge kvinner gråter som de gjør nå, vil jeg kjempe.*

Så lenge små barn går sultne som de gjør nå, vil jeg kjempe.

Så lenge mennesker går inn og ut av fengsel, som de gjør nå, vil jeg kjempe.

Så lenge noen sliter med avhengighet,

så lenge det finnes en misbrukt kvinne,

så lenge det finnes en sjel som lever uten Guds lys, vil jeg kjempe.

Jeg vil kjempe til siste slutt.

**Den kristne diakonale tradisjonen handler om å respektere, be-
krefte og kjempe for menneskets verdighet, ukrenkelighet og gudgitte verdi.**

Å tjene andre er ikke snillisme. Å tjene andre er å kjempe mot det onde, å stå opp for urettferdighet og for dem

som lider. Vi er kalt til å møte vår neste med omsorg for ånd, sjel og kropp, med åpne øyne og et tjenestevillig sinn.

Gjestfrihet: Invitasjon til fellesskap

Det greske ordet for gjestfrihet er «philoxenia». Ordet er sammensatt av ordene «phileos» som betyr kjærlighet til venn/bror, og «xenos» som betyr fremmed. Disse to ordene til sammen betyr «kjærlighet til den fremmede».

Mange av oss tenker på gjestfrihet som det å invitere noen hjem. Dette er én del av den gjestfriheten som Bibeln presenterer, men den bibelske gjestfriheten omfatter mer enn dette

og har et helt annet fokus. Bibelen sier at gjestfrihet betyr at vi skal ha kjærlighet for den fremmede, være til stede for de foreldreløse, enkene, dem som ikke tror, ukjente, innvandrere og flyktninger, til og med fiender.

Det er gjestfrihet å møte menneskers grunnleggende behov. Grunnlaget for den kristne gjestfrihet er at vi elsker, fordi Jesus elsket oss først. På denne måten kan ikke vår tjeneste på

Philoxenia
(gresk, φιλοξενία);
gjestfrihet,
kjærlighet til den
fremmede

noen måte skilles fra det faktum at det er Guds kjærlighet som motiverer til tjeneste. Gjestfrihet kan beskrives som evangeliet i praksis.

Likevel handler det om noe mer enn å tjene våre medmennesker. Det er en innstilling og et ønske om å leve i relasjon til Gud og mennesker. Guds gjestfrihet overfor oss betyr at alle omfattes av Guds nåde og kjærlighet, og at alle har rett til å bli Guds barn. På samme måte må vi tenke at vår gjestfrihet handler om at vi er likestilte med dem vi møter, og at de skal møtes på samme måte som vi blir møtt av Gud.

Når mennesker kommer til Frelsesarmeen for hjelp, må fokuset være på at tjenesten som gis, er til en person som er likestilt med deg. Neste gang kan rollene være byttet om. I et fellesskap som er basert på en kristen forståelse av gjestfrihet, finnes det rom for å møtes på nettopp denne måten.

Når vi ser på våre tiltak i lys av en slik bibelsk gjestfrihet, innebærer det også en invitasjon til fellesskap med Gud. Ved vår tro kan vi kalle oss Guds barn, og vi får oppleve gjestfrihet fra Gud.

Trosbasert tilrettelegging (TBT)

Trosbasert tilrettelegging (TBT) er en metode som kan brukes for å utvikle tiltak og løse problemer/utfordringer i et trosbasert perspektiv. TBT er bygget opp som en sirkulær prosess og har gjenkjennelige trekk fra både økonomiske og administrative fag. Metoden innebærer at vi i løpet av prosessen tenker, snakker om og utforsker utfordringer med et fokus på Gud og det vi tror på. Den er utarbeidet av Frelsesarmeens internasjonale hovedkvarter som et verktøy for utvikling og evaluering av prosjekter og sosialt arbeid.

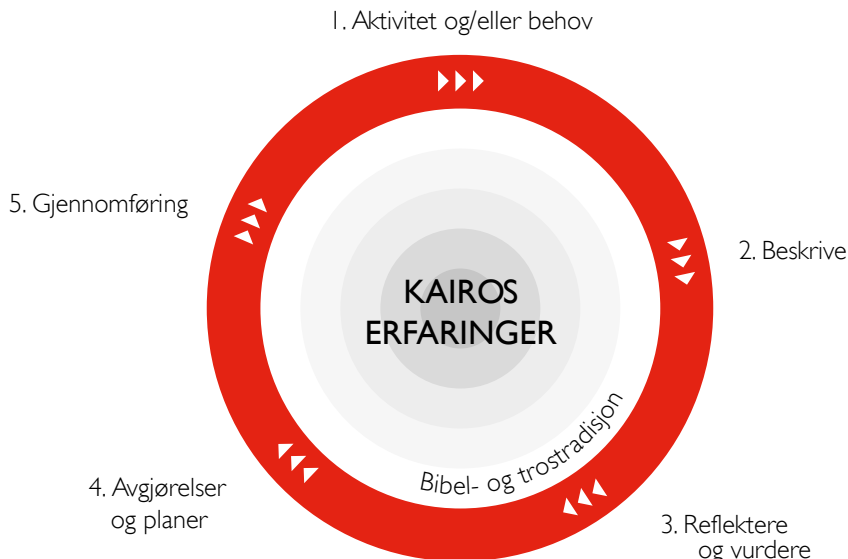
Metoden er ikke ny kunnskap. Mye er nærmest selvnlysende og logisk, men i denne sammenhengen hjelper den oss likevel med å sette fokus på hvordan man i lys av troen kan arbeide målrettet og løsningsfokusert. TBT kan brukes i forbindelse med både nye og eksisterende prosjekter og tiltak i korpset, og den kan være til hjelp når vi planlegger og evaluerer vårt korpsbaserte sosiale arbeid.

TBT er bygget opp av fem forskjellige trinn som sammen bidrar til å sette fokus på behov, finne de rette

løsningene og gjennomføre tiltak for den aktuelle situasjonen. Metoden hjelper oss å vurdere hvor nyttig et tiltak er i lys av behovene som finnes.

I sentrum står «kairos erfaringer». Ordet «kairos» (καιρός) er et av de greske ordene Det nye testamentet bruker om tid som ikke kan regnes i timer og minutter. Det kan for eksempel bety en avgjørende tid, en god og fordelaktig tid, eller den rette tid. En kairos erfaring er et øyeblikk hvor vi opplever Gud. I det øyeblikket får vi inspirasjon, åpenbaring eller innsikt fra Gud som forandrer situasjonen, innstillingen og gir håp, ideer og optimisme. Slike kairos erfaringer peker på Guds innflytelse på alle sider av livet. De minner oss om hvor viktig det er at vi alltid både arbeider og tenker tro og handling integrert, og at Gud er til stede i alt vi tenker og gjør.

TBT-metoden kan brukes til å starte eller videreutvikle aktiviteter og tilbud i det korpsbaserte sosiale arbeidet. Den situasjonen som er uthevet her, er gjenkjennelig for mange, og ett av utallige eksempler på en situasjon hvor TBT kan brukes.

Til hvert trinn finnes det ulike verktøy som kan være til hjelp for å gjennomføre TBT-prosessen. En kortfattet innføring følger i neste kapittel: «TBT: Trinn og verktøy».

En detaljert gjennomgang om prosessen og de forskjellige verktøyene, finner du forklart i Frelsesarmeens kvalitetssystem. For å få mest mulig ut av prosessen, er det viktig å lese om alle trinnene og sette seg inn i de verktøy som finnes.

Trosbasert tilrettelegging hjelper oss å fokusere på hva vi kan gjøre og hvordan vi kan være åpne for åndelig veiledning og inspirasjon. Prosessen åpner for kairos erfaringer hvor Gud gir innsikt, inspirasjon og oversikt. Å være åpen for Gud og hans vei-

ledning, og å bruke tid til bønn, bibellesning og refleksjon i kombinasjon med kreative aktiviteter, er viktige deler av denne prosessen.

Case:

På korpset har man opplevd en økning av nye mennesker som søker hjelp via matutdelingen. Denne gruppen er migranter som bor i nærheten av korpset. Mange er familier og sier de har vanskelig for å få pengene de får, til å strekke til. De uttrykker også andre praktiske behov, som hjelp til barnas skoleutstyr, møbler til hjemmet/rommet de har.

HVA GJØR VI NÅ?

TBT: Trinn og verktøy

Trinn 1: Identifisere behov og aktivitet

Identifisere behov, se på hvordan kan vi møte dem, og beslutte om og hvorfor vi skal arbeide med akkurat disse.

Nyttige spørsmål:

- Hvem er personen/gruppen, og hvorfor søker de hjelp?
- Hva gjør vi for denne personen/gruppen nå, og hva kan vi gjøre annerledes?
- Hva er målet med aktiviteten/tiltaket, og hva ønsker vi å oppnå?

Mulige verktøy:

- Å lytte (verktøy nr. 1)
- Utforsking av nærområdet og hjemmebesøk (verktøy nr. 3).

Trinn 2: Beskrive

Lage en grundig beskrivelse og analyse av behovet og aktiviteten/tiltaket som er identifisert i trinn 1. På dette stadiet er det viktig at beskrivelsen av behovet eller aktiviteten skal være mest mulig objektiv og fri fra egne meninger eller tanker.

Nyttige spørsmål:

- Hvordan utfordrer personen/gruppen oss?
- Hvem er i målgruppen (alder, kjønn, situasjon)?
- Hvilke behov uttrykkes spesifikt?
- Hvilke andre aktører eller tiltak finnes allerede?

Mulige verktøy:

- Kartlegging av behov og ressurser (verktøy nr. 4)
- Brainstorming (verktøy nr. 5)
- Identifisere styrker og ressurser (verktøy nr. 6)

Trinn 3: Reflektere og vurdere

Reflektere rundt behov og aktivitet/tiltak og se det i lys av det som kom fram i trinn 2. Her er det viktig å dele egne ideer og tanker rundt temaet.

Nyttige spørsmål:

- Har vi sett eller forstått noe nytt?
- På hvilken måte? Var dette uventet?
- Hvordan berører det oss som enkeltmennesker og som fellesskap?
- Hvordan kommer eventuelle forutinntatte holdninger eller fordommer til uttrykk, og hva kan gjøres med det?
- Hvordan skal eller ønsker korpset å møte behovene?

I denne delen av prosessen er det viktig å være åpen og mottakelig for at Gud gir en kairos-erfaring. Bruk tid i bønn og reflekter over aktuelle bibelavsnitt. I trinn 3 evaluerer vi og stiller nødvendige og utfordrende spørsmål. Vi kan bruke definisjonen av Frelsesarmeens korpsbaserte arbeid og se på hvordan det utfordrer oss i møte med det spesifikke behovet og den bestemte gruppen eller aktiviteten, og hvordan kjennetegnene og definisjonen preger aktiviteten/tiltaket.

- Er vi gjestfrie, modige og praktiske?
- Preges tiltaket av praktiserende gudstro, reflekterer det Jesu sinnelag og skaper likeverdige og mangfoldige fellesskap?
- Gjør vi det som var planen da vi startet denne aktiviteten?
- Er det noe i Bibelen som kan hjelpe oss og gi veiledning i møte med disse menneskene og i dette prosjektet?

Nyttige verktøy:

Reflekterende spørsmål (verktøy nr. 2).

Bruk av Bibelen i trosbasert tilretteleggingsprosess (verktøy nr. 7).

Trinn 4: Avgjøre og planlegge

Med utgangspunkt i evaluering og refleksjon fra trinn 3, bestemmer og planlegger vi sammen hva vi skal gjøre. En godt gjennomført prosess der de forskjellige trinnene og verktøyene i TBT er brukt, vil ofte føre til avgjørelser og beslutninger som mange kan føle seg delaktige i. Når avgjørelser skal tas og planleggingen gjøres, er det viktig å tenke på hvordan de tre kjennetegnene også får prege denne delen av prosessen:

- *Gjestfrie:* Gjestfrihet handler også om å være inkluderende. Har alle tanker og ønsker fått komme til uttrykk når avgjørelser er tatt og planer lagt? Kjennetegner gjestfrihet også planene og avgjørelsene?
- *Modige:* Hvordan kommer motet til uttrykk i det som er bestemt? Har vi mot nok til å gjennomføre det?
- *Praktiske:* Hvem skal ha ansvar, og hvem gjør hvilke oppgaver?
- Hvilke ressurser har vi, og hvordan legger vi til rette for best mulig gjennomføring?
- Trengs det opplæring eller ny erfaring?
- Hva kan gå galt? (Risikoanalyse)
- Hvordan håndteres problemer?
- Hvem trenger å bli informert, og hvem informerer?
- Når skal tiltaket evalueres?

Nyttige verktøy:

Identifisere styrker og ressurser (verktøy nr. 6)

Prioritering (verktøy nr. 8)

Trinn 5: Gjennomføre

Gjennomføring er viktig! På dette trinnet blir planer realisert, og tiltak og aktiviteter blir satt i gang. I denne fasen er det også viktig å dokumentere og samle informasjon, analysere og evaluere. Da blir det enklere å se hvilken påvirkning aktiviteten har hatt og om man har nådd de målene man har satt seg.

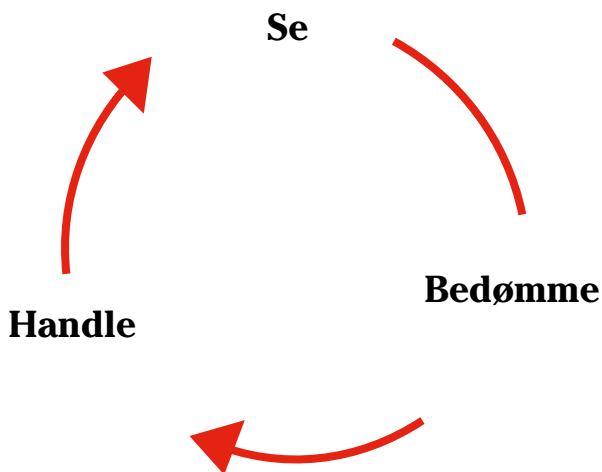
I plattformen bruker vi en definisjon og tre kjennetegn som skal prege det korpsbaserte sosiale arbeidet. Disse bruker vi også i gjennomføring og evaluering, for å kvalitetssikre at arbeidet som utføres er i tråd med Frelsesarmeens grunnverdier og plattformens intensjoner.

- *Gjestfrie:* Har aktiviteten vært preget av inkluderende fellesskap og et mangfoldig uttrykk?
- *Modige:* Har vi løftet og belyst den aktuelle gruppens behov og ressurser, ikke bare i korpsset, men også i lokalsamfunnet?

Har vi utfordret oss selv? Sprengt noen grenser?

- *Praktiske:* Ble aktiviteten gjennomført i tråd med planen? Hva kan vi eventuelt gjøre annerledes neste gang, eller hva må man justere for videre drift?
- Har vi sett nye behov i løpet av gjennomføringen?
- Har vi arbeidet slik at praktiserende gudstro merkes, Jesu sinnelag er reflektert og likeverdige og mangfoldige fellesskap er skapt?

Den trosbaserte tilretteleggingsprosessen slutter ikke med dette trinnet. Det er en sirkulær prosess, og etter en tid vil det være naturlig å starte prosessen på nytt, med et tema eller et behov som er identifisert i arbeidet som er gjort i den forutgående prosessen.

«Se – bedømme – handle»

Metoden «Se – bedømme – handle» ble utviklet av frigjøringssteolog Leonard Boff og har sitt utspring i frigjørings-teologien blant radikale kristne i Latin-Amerika.

Metoden betegnes som teologi «nedenfra», siden den er praksisnær og satt i kontekst. De fattige er selv kilden til å forstå kristen sannhet og praksis (Korslien/Nodland, 2011:238).

Frelsesarmeen hadde sin begynnelse med samme utgangspunkt i Londons gater. Armeen så de fattige, utstøtte og utsatte, og møtte dem med utgangspunkt i deres behov. Deretter ble

det vurdert hvordan behovene skulle møtes, og hvordan Guds kjærlighet og nåde utfordret den enkelte og ble en kilde til forandring og forvandling. Menneskene fikk en ny start, med Guds hjelp, og ble en ressurs for andre. Nye tiltak ble iverksatt ut fra hvilke behov som meldte seg.

Det første trinnet i metoden handler om å se. Det vil si å kartlegge utfordringer og behov, og se hva den andre selv vektlegger. For å vite om det vi gjør treffer riktig, må vi tørre å stoppe opp og «se»! Ikke bare objektivt se utenfra, men tørre å kjenne innenfra – å se med hjertet! Dette gjelder ikke bare fattige og

marginaliserte, men alle vi møter og er i kontakt med. I denne prosessen vil man også ha med seg tidligere erfaringer og kunnskap, men også ha øye for det nye i situasjonen. Man vil se den enkelte, men også konteksten rundt.

I plattformen legger vi vekt på Jesu sinnelag i beskrivelsen av vårt sosiale arbeid. Ved å bruke hans sinnelag som mal i hvert møte vi og den andre har med hverandre, vil vi kunne se mer enn det vi gjør ellers. Forståelsen for videre arbeid blir større.

Neste trinn er å bedømme. Det sentrale er hva vi ønsker å formidle i møte med hverandre, og på hvilken måte vi ønsker å møte mennesker. Hvordan vi møter behovene som meldes, og hvordan den enkelte får mulighet til å være med i prosessen, er viktig for resultatet. Da må vi være klare på hva som er våre mål. Her må både sosialfaglige og bibelske perspektiver ligge til grunn.

Som plattformen poengterer, er også menneskers frelse målet for vårt sosiale arbeid. Vi tror på en evig forvandling for alle mennesker, og vi ønsker å formidle «suppe, såpe, frelse» og møte mennesker og deres

behov uten diskriminering. I tillegg er å ivareta og se hele mennesket, møte den enkelte med gjestfrihet og legge til rette for inkluderende og mangfoldige fellesskap, sentralt i vår tilnærming. Disse målene og verdiene er viktige når vi skal bedømme vårt arbeid og den situasjonen vi står ovenfor.

Til slutt kreves det handling. Vi må handle ut fra det vi har sett og bedømt, på en reflektert, strukturert og målrettet måte. Det gjelder også i samhandling med andre aktører. Ikke minst gjelder det å samhandle med den andre som har både kapasitet og ressurser til å kunne definere og håndtere egen situasjon. Handlingene vi iverksetter må alltid ses i lys av hva vi ser og bedømmer, slik at de alltid er levende og relevante.

I plattformen snakker vi om en praktiserende gudstro. Vårt mandat er å praktisere det Gud har gitt oss og viser oss. Frelsesarmeen skal være der folk er og gjøre det som forkynnes.

Metoden «Se – bedømme – handle» gir oss et grunnlag for å se om vårt sosiale arbeid holder de mål vi ønsker og om vi er på rett vei.

Det er en metode som er sirkulær, så at vi alltid må se på de tiltakene som er iverksatt, gjøre en ny bedømmelse og kanskje handle på nytt. Slik kan vi bli mer målrettet og relevante der hvor vi er og for dem vi møter.

Plattformen peker på tre kjenne-tegn som skal være synlige i det sosiale arbeidet på korps. Disse tre kjenne-tegnene kommer også til uttrykk når vi ser og bedømmer. Det skal mot til å «se» den andre, tolke situasjonen og sette klare mål. Det er en praktiserende gudstro og Jesu sinnelag som danner grunnlaget for hvordan vi er og tenker, og det er vår gjestfrie holdning som legger grunnlaget for møter og fellesskap. Men kjenne-tegnene blir mest synlige når vi handler.

Vi er gjestfrie når vi sammen skaper rom for mangfold og uten diskriminering ønsker mennesker velkommen inn i fellesskapet. Vi er gjestfrie når vi sammen finner løsninger og lar den enkelte være herre

i eget liv samt gir dem muligheten til å være både gjest og vert.

Hvordan kan vi vise mot, være gjestfrie og praktiske i vårt arbeid? Her er noen eksempler:

Det er modig å tale den stemmeløses sak og la den stemmeløse få en stemme i eget liv. Det er også modig å tale om frelse og forvandling for alle mennesker, og å stå som Jesu vitne i alle situasjoner. Det krever mot å «gå sammen med», ta seg tid og bare være, søke samarbeidspartnere og samhandle på tvers av uenigheter. Det er modig å sette grenser, gjøre det situasjonen krever, være kritisk til eget arbeid, og stoppe opp og se.

Det er praktisk å møte mennesker hvor de er og finne løsninger sammen med den enkelte. Det er praktisk å gjøre – ikke bare snakke, og slik sette vår tro ut i handling. Det er praktisk å handle raskt og effektivt når situasjonen krever det.

I praksis: Eksempler og ideer

Familieverksted

– et sted for familier med fokus på reflekterende samtale og aktiviteter

Språkkafé

– møtesteder hvor norsk språkbruk står i fokus

Matutdeling

– utdeling av mat til besøkende

Strikke kafé

– sosialt fellesskap for de som liker håndarbeid eller bare å snakke

Leksehjelp

– et sted for barn etter skoletid, hvor man kan få hjelp til å gjøre lekser

Økonomikurs

– kurs på forskjellige nivå i å lage husholdningsbudsjett

Babysang

– rytme og sang for foreldre med små barn

Alpha-kurs

– grunnleggende kurs i kristen tro

Etterord

Denne plattformen for korpsbasert sosialt arbeid gir et grunnlag for det vi tenker om det diakonale arbeidet på korps.

Korps og lokalsamfunn er forskjellige, og det gir forskjellige forutsetninger. Derfor må det praktiske arbeidet være preget av lokale forhold, ressurser og behov. Plattformen skal kunne brukes som grunnlag for hva vi gjør, hvorfor vi gjør det, og hvordan arbeidet skal uttrykkes i ord og handling. Plattformen og prosedyrene i kvalitetssystemet vil til sammen være gode verktøy for å bygge opp et godt tilrettelagt sosialt arbeid på korps.

Lykke til!

Plattformen er utviklet av seksjon velferd og utvikling og en arbeidsgruppe bestående av:

Elin Herikstad, Seksjonsleder Seksjon velferd og utvikling

Major Bente Gundersen, Divisjonssjef

Kaptein Astrid Holm Andersen, Korpsleder

Major Ørjan Amland, Korpsleder

Anne Trobe, Diakon

Sersjant Janne Nielsen, Korpsleder

Petra Brooke, Fagkonsulent seksjon velferd og utvikling

Kilder og litteratur

Bibelen

Frelsesarmeen. Håndbok i tros lære (2013). Oslo: Frelsesarmeens hovedkvarter.

Verdier (2016). Oslo: Frelsesarmeens territoriale hovedkvarter.

Building Deeper Relationships using Faith-Based Facilitation (2010). London: The Salvation Army International Headquarters.

Collins, J.N. (1990). *Diakonia. Re-interpreting the Ancient Sources*. New York: Oxford University Press.

Dietrich, Stephanie; Jørgensen, Knud; Karsrud Korslien, Kari; Nordstokke, Kjell (2015). *Diakonia as Christian social practice. An introduction*. Regnum Books International.

Foss, Ø. (1992). *Kirkens diakoni i bibelteologisk, historisk og etisk belysning. En studie i den kristne kirkes socialhistorie med baggrund i urkristendommens forståelse av kærlighetens gerninger*. Århus.

Løgstrup, K. E. (1991). *Den etiske fordring*. 2. udgave. København: Gyldendal.

Miller III, Andy (2005). *Holistic Hospitality – a bridge to a future army*. The Salvation Army USA Southern Territory.

Pallant, Dean (2012). *Keeping faith in faith-based organizations*. Wipf and Stock.

Read, John (2014). *Catherine Booth, Laying the Theological foundations of a radical movement*. Cambridge: The Lutterworth Press.

Yuill, Chick (2007). *Others. The insistent challenge to a reluctant church*. Authentic Media.

Frelsesarmeens kvalitetssystem

Frelsesarmeen 2016
Seksjon velferd og utvikling
Norge, Island og Færøyene